

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete

Grundnivå

Sjuksköterskors upplevelse av arbetsrelaterad stress och patientsäkerhetens påverkan En litteraturoversikt

Registered nurses' experience of work-related stress and impact on patient safety - a literature review

Författare: Louise Mansell och Matilda Eriksson

Institution: Institutionen för hälsa och välfärd

Handledare: Anna Anåker

Examinator: Gabriela Armuand

Ämne/huvudområde: Omvårdnad

Kurskod: VÅ2030

Högskolepoäng: 15 hp

Examinationsdatum: 20230427

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker Open Access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open Access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten Open Access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (öppet tillgänglig på nätet, Open Access):

Ja

Nej

SAMMANFATTNING

Bakgrund

Inom hälso- och sjukvården är sjuksköterskan den som ansvarar för omvårdnadsarbetet. När arbetsmiljön är påverkad av stress ges sämre förutsättningar att utföra omvårdnad korrekt och patientsäkert. Trots att patientsäkerhet bland annat definieras av skydd mot vårdskada drabbas över 100 000 patienter per år av vårdskador i Sverige. Detta genererar ekonomiska konsekvenser för samhället men skadar även patienters förtroende för vården.

Syfte

Syftet var att beskriva sjuksköterskors upplevelse av arbetsrelaterad stress och dess påverkan på patientsäkerheten.

Metod

Designen som användes var en strukturerad litteraturstudie med inslag av den metodologi som används vid systematiska översikter.

Resultat

I resultatet framkom tre teman: arbetsmiljö, säkerhet och sjuksköterskors upplevelse. Utifrån teman framkom sedan sex subteman: arbetsrelaterad stress, organisation, risker i arbetet, patientsäkerhet, hälsoeffekter och otillfredsställelse.

Slutsats

För att kunna bedriva en säker vård krävs en arbetsbelastning som är anpassad efter tillgängliga resurser. Sjuksköterskor är i behov av stöd i sitt arbete för att kunna ge personcentrerad och patientsäker vård. För att ge sjuksköterskor förutsättningar att utföra ett bra arbete bör en större förståelse kring hur stress påverkar individen uppmärksammas.

Nyckelord: Arbetsrelaterad stress, patientsäkerhet, sjuksköterska.

ABSTRACT

Background

Within health care, the nurse is the person responsible for the nursing work. When the work environment is affected by stress, poorer conditions are provided to perform nursing care correctly and patient-safely. Despite the fact that patient safety is defined, among other things, by protection against health care injuries, over 100,000 patients per year suffer from health care injuries in Sweden. This generates financial consequences for society but also damages patients' trust in care.

Aim

The aim was to describe nurses' experience of work-related stress and its impact on patient safety.

Method

The design used was a structured literature study with elements of the methodology used in systematic reviews.

Results

The results revealed three themes: work environment, safety and nurses' experience. Based on the themes, six subthemes emerged: work-related stress, organization, risks at work, patient safety, health effects and dissatisfaction.

Conclusions

In order to provide safe care, a workload that is adapted to the available resources is required. Nurses need support in their work to be able to provide person-centred and patient-safe care. In order to give nurses the conditions to do a good job, attention should be paid to a greater understanding of how stress affects the individual.

Keywords: Nurse, patient safety, work-related stress.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	1
BAKGRUND	1
Arbetsmiljö	1
Arbetsrelaterad stress	2
Patientsäkerhet	3
Teoretisk referensram	4
Problemformulering	5
Syfte och frågeställningar	5
METOD.....	5
Design.....	5
Urval och datainsamling.....	6
Kvalitetsgranskning.....	9
Dataanalys.....	10
Etiska överväganden.....	10
RESULTAT.....	10
Arbetsmiljö.....	11
Arbetsrelaterad stress.....	11
Organisation.....	13
Säkerhet.....	14
Risker i arbetet.....	14
Patientsäkerhet.....	15
Sjuksköterskors upplevelse.....	17
Hälsoeffekter.....	17
Otilfredsställelse.....	18
DISKUSSION.....	19
Resultatdiskussion.....	19
Stress bland sjuksköterskor.....	19
Hälsoeffekter.....	20
Metoddiskussion.....	22
Slutsats.....	23
Klinisk betydelse.....	23
Vidare forskning.....	23
REFERENSER.....	25
BILAGOR	

INLEDNING

I media rapporteras alltmer om det stora behovet av vårdplatser och den rådande låga bemanningen inom hälso- och sjukvården. Vårdavdelningar är överbelagda, patienter läggs i korridorer, operationer ställs in och sjukhus går upp i stabsläge. Sjuksköterskor skildrar att de gör sitt yttersta för att korta ned vårdköerna och arbetar långt över förlagda arbetstimmar utan att lyckas. Under vår verksamhetsförlagda utbildning har vi sett hur arbetsbelastningen genererar en ökad stress inom många delar av vården och att det påverkar den enskilda sjuksköterskans hälsa. Samtidigt hörs missnöjda patienter och de tycks bli allt fler. Frågor som uppkommer vid den här typen av vittnesmål är hur sjuksköterskan påverkas och därmed arbetet kring patienten och dennes säkerhet.

BAKGRUND

Arbetsmiljö

Internationellt utförs arbeten bland befolkningar där visioner är att alla människor ska nå bästa möjliga hälsolivå (World Health Organization [WHO], u.å.). Något som kan påverka en människas hälsa är den belastning som anställda utsätts för på arbetsplatser och som i arbetslivet är oundviklig (WHO, 2020). Arbetsmiljön definieras av alla sociala, fysiska och organisatoriska faktorer på en arbetsplats (Arbetsmiljöverket, 2022).

Arbetsmiljölagen trädde i kraft 1978 och omfattar all form av arbete oavsett var arbetet utförs, eller vem som är arbetsgivare. Lagen syftar till att förhindra uppkomst av ohälsa och olycksfall i arbetet samt att bilda en god arbetsmiljö. Arbetsmiljölagen styr hur arbetsförhållanden ska anpassas efter arbetstagarens individuella förutsättningar med hänsyn till både fysiska och psykiska egenskaper. Arbetet bör enligt lagen ge möjlighet till social kontakt, samarbete, personlig och yrkesmässig utveckling, självbestämmande samt eget ansvar (Arbetsmiljölagen, 1977).

År 2015 antog FN:s generalförsamling gemensamt Agenda 2030 som en global handlingsplan innehållande mål för hållbar utveckling. Här ingår de 17 globala målen som bland annat beskriver människors rätt till hälsa, förnödenheter och jämställdhet (Regeringskansliet, u.å.-b). Delmål 8.8 syftar till arbetstagarens rättigheter och att en arbetsmiljö ska vara trygg och säker för alla (Regeringskansliet, u.å.-a).

Arbetsrelaterad stress

Stress definieras som en individuell känsla, vad som stressar en person behöver nödvändigtvis inte stressa en annan. Vid stark otillfredsställelse påverkas dock de flesta av stress, exempelvis vid känslor av otillräcklighet i privat- eller arbetslivet (Karlson & Ericson, 2020). En för stor press i arbetslivet kan leda till stress som kan skada en anställds hälsa och arbetsplatsens prestation (WHO, 2020). Den arbetsrelaterade stressen är ett svar på när individen ställs inför krav som inte matchar deras förmågor.

Arbetsrelaterad stress kan orsakas av brister i arbetsplatsens organisation och ledning, dålig arbetsmiljö eller bristande stöd (WHO, 2020).

Arbetsmiljön inom hälso- och sjukvård har stor påverkan på hur sjuksköterskans arbete utförs (Dimova et al., 2018). Sjuksköterskor arbetar ofta i oergonomiska arbetsställningar, exempelvis när de blir stillasittande framför skärmar eller arbetar med armarna långt bort från kroppen vilket kan ge besvär i axlar. De har även tunga arbetsuppgifter, såsom att förflytta patienter. Detta kan ge skador på rygg och nacke (Arbetsmiljöverket, 2018). Sjuksköterskor vittnar även om att arbetet påverkar dem psykiskt. De flesta anmälningar kring arbetsrelaterad sjukdom orsakad av stress var inom branschen vård och omsorg. Enligt Arbetsmiljöverket (2017) upplever drygt 70 procent sjuksköterskor sitt arbete som psykiskt påfrestande (Arbetsmiljöverket, 2017). I en studie i Nigeria undersöktes sambandet mellan sociala faktorer och arbetsrelaterad stress hos sjuksköterskor. Studiens resultat visade att varken ålder, arbetsmiljö eller arbetslivserfarenhet bidrog till att förutse hur stor påverkan arbetsrelaterad stress hade på sjuksköterskor (Ezenwaji et al., 2019).

Brist på personal och överbelastning är bidragande faktorer till att patientsäkerhet äventyras (Dimova et al., 2018). Enligt Smythe et al. (2017) beskrev sjuksköterskor hur tidsbristen påverkade deras arbete och möjligheten att vårda ur ett personcentrerat perspektiv. De vittnade om att tid för att bygga personcentrerade relationer med patienterna prioriterades bort till följd av att övriga arbetsuppgifter tog mer tid. Ödegård (2019) beskriver hur patientsäkerheten äventyrades, exempelvis genom en ökad risk för vårdskador, när sjuksköterskorna ej arbetade utifrån ett personcentrerat förhållningssätt.

Sjuksköterskans profession

Hälso- och sjukvårdslagen (2017) innefattar alla människors rätt till vård. Lagen förtydligar att vård ska ges med respekt för individen och dennes enskilda värde. Hälso- och sjukvården ska arbeta mot ohälsa och de med störst vårdbehov ska ha tillträde till vård först (Hälso- och sjukvårdslag, 2017). ICN:s etiska kod för sjuksköterskor beskriver sjuksköterskans ansvar och värdegrund. Sjuksköterskan ansvarar för omvårdnadsarbetet. Omvårdnad består av fyra ansvarsområden: att främja hälsa, förebygga sjukdom, återställa hälsa och främja en värdig död genom att lindra lidande. Omvårdnad ska ske med respekt för alla individer, oavsett ålder, etnicitet, sexuell läggning, kulturell bakgrund och social ställning. Sjuksköterskan ska även se till att vården som ges är säker och att se helhetsbilden av patienten, dennes situation samt behov (International Councils of Nurses [ICN], 2021).

Patientsäkerhet

Patientsäkerhet beskrivs i patientsäkerhetslagen och definieras bland annat av skydd mot vårdskada. Lagens syfte är att främja en hög patientsäkerhet och ställer krav på ett organiserat patientsäkerhetsarbete inom hälso- och sjukvård. Lagen omfattar skydd mot vårdskada i form av fysisk eller psykisk skada, lidande, sjukdom eller dödsfall som kunnat undvikas om åtgärder vidtagits av vårdgivare (Patientsäkerhetslag, 2010). Enligt Socialstyrelsen (2021) drabbas varje år fler än 100 000 patienter av vårdskador, vilket innebär ungefär en vårdskada per tionde vårdtillfälle. Årligen får cirka 2000 patienter bestående men av sin vårdskada och ungefär 1200 patienter avlider till följd av en vårdskada. Utöver att patienten drabbas av onödigt lidande ger detta konsekvenser för samhällets utnyttjande av vårdresurser och förtroendet för vården. Detta medför även en ekonomisk påverkan genom förlängda sjukhusvistelser för cirka 50 000 patienter varje år, vilket beräknas ha en kostnad på cirka 8 miljarder kronor (Socialstyrelsen, 2021).

Antalet vårdplatser har kraftigt minskat de senaste åren (SKR, 2022), samtidigt som befolkningen i Sverige stadigt ökar (SCB, 2022). Regeringens budget för hälso- och sjukvården har varit föränderlig över tid. År 2011 låg budgeten på 60 miljarder kronor (Sveriges riksdag, 2010), 2022 var siffran 113 miljarder (Sveriges riksdag, 2021). Regeringen vill nu strypa tillgångarna och förväntas budgetera 100 miljarder kronor år 2025 (Sveriges riksdag, 2022).

En arbetsmiljö som är påverkad av stress ger sämre förutsättningar för sjuksköterskan att utföra ett korrekt omvårdnadsarbete och att upprätthålla en hög patientsäkerhet. Brister i arbetsmiljön kan exempelvis generera i att basala hygienrutiner inte följs, vilket kan leda till olika typer av vårdskador såsom vårdrelaterade infektioner och smittspridning (Andersson et al., 2020). Enligt en studie gjord på europeiska sjukhus gav en större arbetsbelastning hos sjuksköterskan en ökad sannolikhet för dödsfall bland inneliggande patienter (Aiken et al., 2014). I en studie av Smeds Alenius et al. (2013) undersöktes vilka faktorer som sjuksköterskan ansåg kunde stärka patientsäkerheten, utöver en god relation till patienten. Studien visade att sjuksköterskan upplevde en bättre patientsäkerhet om det fanns tillräckligt mycket personal och resurser tillgängliga, goda kollegiala relationer gentemot samtliga professioner samt kompetent ledarskap inom omvårdnaden.

Teoretisk referensram

Personcentrerad vård innebär att personen som sjuksköterskan vårdar ska vara i fokus, ej dennes sjukdom eller tillstånd. ICN:s etiska kod för sjuksköterskor beskriver att sjuksköterskan i sin yrkesroll ska säkerställa att vården är personcentrerad trots användandet av teknik och vetenskapliga framsteg (ICN, 2021). Inom den personcentrerade vården finns fyra centrala begrepp: vara i en social värld, vara med sig själv, vara på plats och vara i relation. Begreppet att vara i en social värld syftar till att personen skapar en gemensam värld genom sitt varande i världen. Ofta sammanlänkat med att vara i en social värld, är att vara med sig själv. Detta innebär att sjuksköterskan behöver skapa en bild av patientens värderingar i sitt eget liv och göra världen mer begriplig. Att vara på plats är ett centralt begrepp som lägger vikt vid att platsen patienten befinner sig på påverkar upplevelsen av vården eller behandlingen. Begreppet att vara i relation lyfter fram relationer och processer som möjliggör utveckling (McCance & McCormack, 2019).

Personcentrerad vård valdes som teoretisk referensram i litteraturstudien då tydliga kopplingar mellan sjuksköterskans arbetsrelaterade stress, avsaknad av personcentrerad vård och bristande patientsäkerhet kunde ses. Den teoretiska referensramen kommer vidare diskuteras i resultatdiskussionen baserat på sambandet mellan de centrala begreppen.

Problemformulering

Påfrestning i arbetslivet kan leda till en skadlig stress med effekter på den anställdes hälsa. De flesta anmälningar om arbetsrelaterad sjukdom relaterat till stress inkom från vård och omsorg. Inom hälso- och sjukvården skapar en sådan arbetsmiljö sämre förutsättningar för sjuksköterskan att utföra sitt arbete. Sjuksköterskan är ansvarig för omvårdnadsarbetet och vid en ohållbar arbetsmiljön påverkas även patienten. Därför är det av vikt att beskriva hur sjuksköterskor upplever stress i arbetet och vad detta kan leda till beträffande patientsäkerhet.

Syfte och frågeställningar

Syftet med litteraturstudien var att beskriva sjuksköterskors upplevelse av arbetsrelaterad stress och dess påverkan på patientsäkerheten.

METOD

Design

Designen är en strukturerad litteraturstudie med inslag av den metodologi som används vid systematiska översikter (Friberg, 2022). Litteraturstudien utfördes i enlighet med Polit och Becks (2016) niostegsmodell. Processen sker utifrån steg där datainsamling, kategorisering och sammanställning beskrivs. De olika stegen visas i figur 1.

Figur 1. Beskrivning av Polit och Becks (2016) niostegsmodell, fritt översatt.

Urval och datainsamling

Litteraturstudiens metod utfördes i enlighet med Polit och Becks (2016) niostegsmodell. Sökningarna utfördes i databaserna CINAHL och PubMed, då Polit och Beck (2016) beskriver dessa databaser som adekvata vid omvårdnadsforskning.

Sökorden som användes i CINAHL var “registered nurse” (ämnesord), “nurses” (ämnesord), “nursing staff” (fritextord), “graduate nurse” (fritextord), “qualified nurse” (fritextord), “work related stress” (fritextord), “impact” (fritextord) och “patient safety” (ämnesord). Den booleska termen “AND” är inkluderad i databasen och ‘OR’ användes mellan sökorden ‘registered nurse’, “nurse”, “nursing staff”, “graduate nurse” och “qualified nurse”.

I PubMed användes sökorden “registered nurse” (fritextord), “nurses” (ämnesord), “nursing staff” (ämnesord), “work related stress” (fritextord), “impact” (fritextord) och “patient safety” (ämnesord) användas. Sökorden skrevs i enskilda sökblock för att sedan kombineras till en gemensam sökning. Sökningen som generade angiven sökträff var således: *(((patient safety AND (english[Filter]))) AND (impact AND (english[Filter])))*

AND (registered nurse OR nurses OR nursing staff AND (english[Filter])) AND (work related stress AND (english[Filter]))). Se Tabell 1. Sökningarna genererade 74 respektive 135 träffar i CINAHL och PubMed. Se tabell 2.

Begränsningar

Artiklarna som inkluderades i studien var peer-reviewed, tillgängliga online, skrivna på engelska, publicerade mellan åren 2012 och 2022 samt innehöll ett etiskt resonemang.

Sjuksköterskor var den enda yrkesprofessionen som litteraturstudien undersökte.

Tabell 1. Översiktlig beskrivning av sökstrategi.

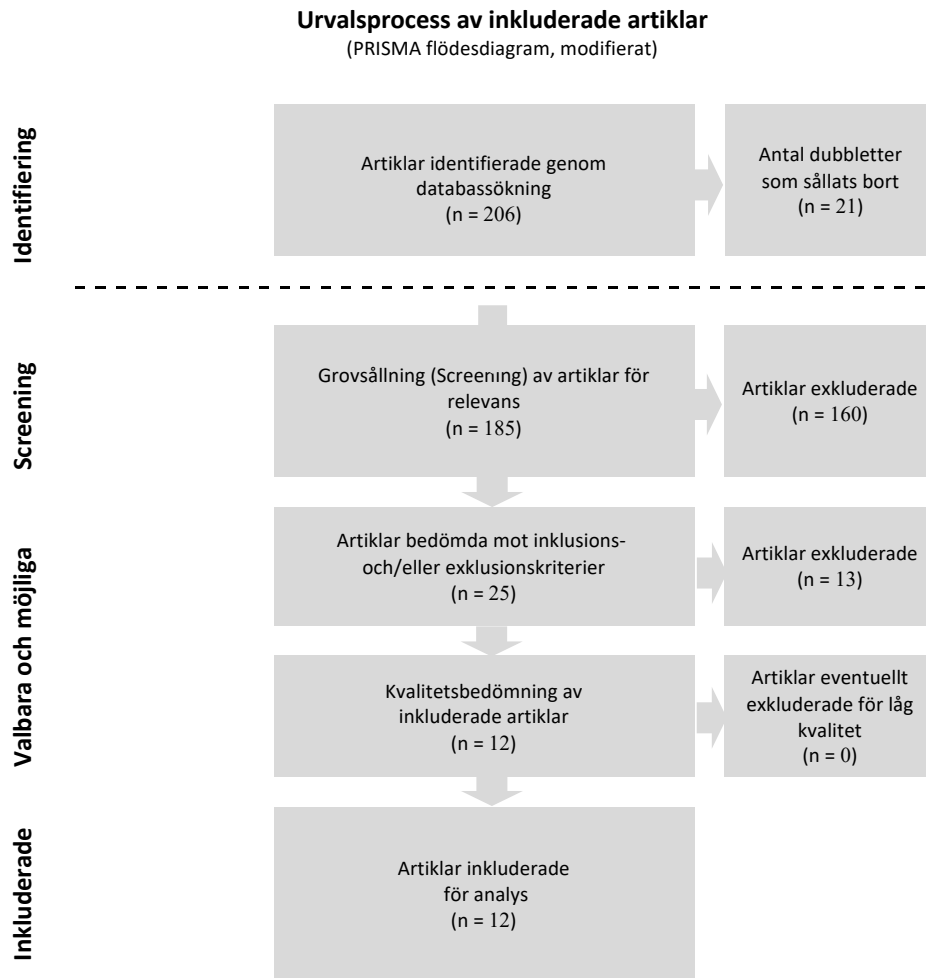
Databas	Sökblock1		Sökblock 2		Sökblock 3		Sökblock 4
CINAHL	work related stress (fritextord)	AND	registered nurse (ämnesord) OR nurses (ämnesord) OR nursing staff (fritextord) OR graduate nurse (fritextord) OR qualified nurse (fritextord)	AND	impact (fritextord)	AND	patient safety (ämnesord)
PubMed	work related stress (fritextord)	AND	registered nurse (fritextord) OR nurses (ämnesord) OR nursing staff (ämnesord)	AND	impact (fritextord)	AND	patient safety (ämnesord)

Artiklar som inkluderades var peer-reviewed, tillgängliga online, skrivna på engelska, publicerade mellan åren 2012 och 2022 samt innehöll etiskt resonemang.

Tabell 2. Översikt av antal träffar med sökstrategins sökblock.

Databas	Sökblock	Sökord	Antal träffar
CINAHL	#1	"work related stress"	8 190
	#2	"registered nurse" OR "nurses" OR "nursing staff" OR "graduate nurse" OR "qualified nurse"	169 487
	#3	"impact"	312 687
	#4	"patient safety"	111 235
	#5	#1 AND #2 AND #3	71
PubMed	#1	"work related stress"	40 596
	#2	"registered nurse" OR "nurses" OR "nursing staff"	171 612
	#3	"impact"	1 054 758
	#4	"patient safety"	132 319
	#5	#1 AND #2 AND #3 AND #4	135

Artiklar som inkluderades var peer-reviewed, tillgängliga online, skriva på engelska, publicerade mellan åren 2012 och 2022 samt innehöll etiskt resonemang.
Sökdatum: 20230116

Figur 2. Översikt över urvalsprocessen av inkluderade artiklar

Kvalitetsgranskning

För att granska kvalitén på de inkluderade studierna användes granskningsmallar. Granskningsmallen gav indikationer på kvaliteten i studien, exempelvis om studien ringat in det område eller företeelse den avsåg att studera. Slutligen gjordes en sammanfattande bedömning av granskningen utifrån svaren i mallen. Denna granskning resulterade i att samtliga studier ingick i analysen (Friberg, 2022). Artiklarna i litteraturstudien har kvalitetsgranskats med hjälp av granskningsmallar av Nilsson (2017) från Örebro Universitet.

Dataanalys

I niostegsmodellen, enligt Polit & Beck (2016), innebär steg åtta analys, kategorisering och bearbetning av material. Som stöd användes den modell för analys som beskrivs av Friberg (2022) för att genomföra detta steg. Enligt Friberg (2022) ska en dataanalys genomföras i olika steg för att identifiera de delar i artiklarnas resultat som besvarar syftet. Arbetet inleddes med att läsa studierna grundligt för att få en djupare förståelse, med fokus på resultatet. Därefter sammanställdes likheter och skillnader i varje studies resultat. De betydande fynden identifierades i varje enskild studie och sorterades sedan i subteman. Dessa subteman kunde därefter grupperas i nya övergripande teman.

Etiska överväganden

Enligt Sykepleiernes Samarbeid i Norden (2003) är en grundläggande etisk princip i forskning att ett godkännande lämnats av en etisk kommitté. Samarbetet mellan Sykepleiernes Samarbeid i Norden bygger på Helsingforsdeklarationens riktlinjer kring forskningsetik (World Medical Association, 2018). Baserat på detta inkluderades endast artiklar med någon form av etiskt resonemang. Artiklarna lästes därefter noggrant för att undvika feltolkningar eller förvrängningar av texten. Komplexa ord översattes för att minska risken för missuppfattningar. Ett objektiva perspektiv hölls vid dataanalysen då en viss förförståelse förelåg.

RESULTAT

Litteraturstudien innehöll tolv vetenskapliga artiklar varav åtta hade en kvalitativ ansats, två hade en kvantitativ ansats och två hade en mixad metod. Studierna genomfördes i Australien (n=2), Belgien (n=2), Iran (n=1), Kambodja (n=1), Spanien (n=1) Sverige (n=1), Taiwan (n=1), Thailand (n=1) och USA (n=2). Artiklarna var publicerade mellan år 2015 och 2022. De teman som sammanställdes var arbetsmiljö, säkerhet och sjuksköterskors upplevelse. De teman och subteman som sammanställdes presenteras i tabell 3.

Tabell 3. Översikt av teman och subteman.

Sjuksköterskors upplevelse av arbetsrelaterad stress och påverkan på patientsäkerheten		
TEMAN		
Arbetsmiljö	Säkerhet	Sjuksköterskors upplevelse
Subteman		
Arbetsrelaterad stress	Risker i arbetet	Hälsoeffekter
Organisation	Patientsäkerhet	Otillfredsställelse

Arbetsmiljö

Rubriken arbetsmiljö innefattar underrubrikerna arbetsrelaterad stress och organisation.

Arbetsrelaterad stress

Flertalet studier visade att upplevd arbetsrelaterad stress var en del av sjuksköterskans dagliga arbete (Van Bogaert et al., 2017; Vinckx et al., 2018; Whiteing et al., 2021). I en studie var samtliga medverkande överens om att sjuksköterskor behöver vara stresståliga i sitt arbete (Van Bogaert et al., 2017). Sjuksköterskorna ansåg sig hantera stressfyllda situationer väl i början av sina arbetspass men att energin allteftersom tog slut (Koy et al., 2020). När de inte hann med sina arbetsuppgifter och fick överlämna dessa till kollegor på nästa skift skapades en negativitet då det gav en större arbetsbelastning för dem (Vinckx et al., 2018; Koy et al., 2020).

Pandemin av covid-19 ökade den arbetsrelaterade stressen hos sjuksköterskor. I intervjuer kring pandemins påverkan beskrev de sina upplevelser av stress. Sjuksköterskorna på akutmottagningar beskrev att de var medvetna om att de skulle möta pandemin. De var oroliga men upplevde att den största stressen grundade sig i bristen på information om smittan. De beskrev även att de inte visste tillräckligt om sjukdomsförloppet eller hur viruset skulle te sig. En sjuksköterska beskrev också hur pandemin påverkade synen på professionen: "...Det tog en hel pandemi för människor att verkligen uppskatta sjuksköterskor." (Gray et al., 2021, s. 8).

Tidsbrist var en faktor som orsakade arbetsrelaterad stress (Van Bogaert et al., 2017; Vinckx et al., 2018; Whiteing et al., 2021). Uppfattningen om tidspress, vilken effekt den hade på arbetet och hur den hanterades varierade. Sjuksköterskor beskrev hur de fick hitta kreativa lösningar för att planera sin omvårdnad medan andra använde mindre strukturerade tillvägagångssätt för att kunna utföra sitt arbete. De sjuksköterskor som försökte hitta rutinmässiga sätt att arbeta beskrev att det ofta resulterade i att vården inte var individualiserad och personcentrerad till följd av den arbetsrelaterade stressen. För att mentalt kunna hantera sådana situationer beskrev sjuksköterskor hur de fortsatte sitt arbete som vanligt utan att lägga personliga känslor i situationen (Vinckx et al., 2018). Sjuksköterskorna skildrade hur de behövde arbeta mot klockan för att hinna med de växande arbetsuppgifterna (Van Bogaert et al., 2017). Tidsbrist beskrevs som en barriär för att ge god vård (Vinckx et al., 2018). Sjuksköterskor som arbetade med telefonrådgivning beskrev hur de valde att inte ta raster eftersom telefonköerna blev för långa (Wahlberg & Björkman, 2018) och sjuksköterskor på avdelning uteslöt ofta sin lunchrast som ett resultat av tidsbristen (Vinckx et al., 2018).

Tidsbrist, låg bemanning, administrativa arbetsuppgifter var faktorer som genererade en högre arbetsbelastning samt en upplevd stress bland sjuksköterskor (Terry et al., 2015; Vinckx et al., 2018). Sjuksköterskor beskrev att det fanns acceptabel och oacceptabel arbetsbelastning. Den acceptabla arbetsbelastningen bestod av att sjuksköterskorna arbetade hårt och utmanades men samtidigt kunde fokusera på att ge en god patientvård. Den oacceptabla arbetsbelastningen resulterade i en dålig vårdkvalitet till följd av att sjuksköterskan inte kunde möta patientens behov. Sjuksköterskorna skildrade att de under hälften av tiden på arbetet upplevde en oacceptabel arbetsbelastning (Van Bogaert et al., 2017).

Oväntade händelser som krävde sjuksköterskans omedelbara uppmärksamhet, såsom plötsliga inskrivningar av patienter med komplexa behov, var det som påverkade arbetsbelastningen mest och sjuksköterskans upplevelse av arbetsrelaterad stress (Terry et al., 2015; Van Bogaert et al., 2017). En del sjuksköterskor beskrev en ökad stressnivå när komplexa patientfall hänvisades från andra instanser till dem, då de upplevde att deras kompetens inte var tillräcklig (Wahlberg & Björkman, 2018). En stressande faktor som

beskrevs på akutmottagningar var den bristande integriteten för patienter, då de ofta placerades i korridorer (Gray et al., 2021).

Organisation

Resultatet visade att hur organisationen spelade en betydande roll i upplevelsen av arbetsrelaterad stress. Omvårdnadskulturer och sociala regler har en stor påverkan på arbetsmiljön och ett bra teamarbete kunde hjälpa till att hantera arbetsstressen för sjuksköterskorna. Frustration uppkom till följd av kommunikationsbrist mellan sjuksköterskor, läkare och undersköterskor (Van Bogaert et al., 2017). Det fanns tillfällen där teamarbetet ansågs bristfälligt och sjuksköterskorna upplevde en känsla av isolering, hjälplöshet och stress. Detta sågs främst i samband med vård av patienter med psykiska besvär (Chou & Tseng, 2020). Sjuksköterskorna beskrev att stödet de gav varandra var viktigt för arbetsmiljön och i hanterandet av stress. Samtalsklimatet påverkades positivt av att ha en öppen kommunikation där arbetsrelaterade frågor var välkomna att framföra. Utöver en bra kollegial kommunikation beskrev deltagarna vikten av att kunna prata om andra saker under rasttid (Wahlberg & Björkman, 2018).

Sjuksköterskor vittnar om en hög stressnivå till följd av att de upplevde sig kontrollerade av ledningen (Wahlberg & Björkman, 2018) och pressade att arbeta i ett högt tempo (Van Bogaert et al., 2017; Wahlberg & Björkman, 2018). En del sjuksköterskor upplevde hierarkier på arbetsplatsen och de beskrev att de behövde bevisa sina förmågor för att få vara delaktig i beslutsprocessen (Wingler & Keys, 2019). Sjuksköterskorna skildrade att de ibland kände att de varken kunde möta patienternas eller ledningens förväntningar, vilket orsakade en känsla av stress och otillräcklighet (Van Bogaert et al., 2017).

Stöttning från chefer och organisationsledning är av stor vikt för att hantera arbetsbelastningen. Varje avdelning beskrevs ha oskrivna regler kring tidsscheman och planering av vården, detta resulterade i att sjuksköterskor upplevde ännu mer arbetsrelaterad stress (Vinckx et al., 2018). Sjuksköterskorna beskrev upplevelsen av att inte bli hörda av ledningen, detta skapade oro och spänningar mellan de olika grupperna (Van Bogaert et al., 2017). En del sjuksköterskor upplevde sig få stöd av ledningen medan andra uttryckte att stödet var bristfälligt. De beskrev hur de aldrig klagat men när de väl slog larm gavs inga gensvar (Van Bogaert et al., 2017). När samarbete mellan kollegor

och andra professioner var fungerande hjälpte detta att balansera arbetsbelastningen och sjuksköterskans upplevelse av stress (Van Bogaert et al., 2017).

Säkerhet

Rubriken säkerhet innefattar underrubrikerna risker i arbetet och patientsäkerhet.

Risker i arbetet

Sjuksköterskor utsätts för risker till följd av långa arbetspass med arbetsrelaterad stress. Tröttheten som detta bär med sig utgör en bristande säkerhet i sjuksköterskors arbete då de måste vara uppmärksamma och alerta under deras arbete. Det fanns stor risk för stickskador av nålar och en bristande handhygien till följd av tröttheten, och därmed också ökad risk för infektioner. Sjuksköterskor som arbetade dygnspass var under många timmar stressande vilket resulterade i en stor trötthet nattetid och de angav att de flesta stickskador skedde då. En sjuksköterska beskrev hur de alltid var försiktiga kring patienter med blodsmitta men att de vid vissa tillfällen ändå råkat stickskada sig på grund av trötthet (Koy et al., 2020).

En bidragande faktor till upplevelsen av arbetsrelaterad stress är förekomsten av hot och våld i det dagliga arbetet som sjuksköterska. Hot och våld blir här en källa till oro, ångest och rädsla för sin egen säkerhet (Chou & Tseng, 2020; Whiteing et al., 2021).

Sjuksköterskor berättar att oron för sin egen säkerhet utgör en stressfaktor som påverkar dem i deras vardagliga arbete. De vittnar om pressande situationer nattetid med hotfulla patienter där de lämnas ensamma och är rädda för sin egen säkerhet. Sjuksköterskor beskrev hur det kände sig både känslomässigt och mentalt till följd av detta. Trots upprepade försök att få gehör på personalmöten fortsatte arbetet utan förändring (Whiteing et al., 2021).

Sjuksköterskor med långa arbetspass upplevde en trötthet som påverkade deras säkerhet även utanför arbetet. De beskrev hur de utgjorde en trafikfara på väg hem från arbetet då de var ouppmärksam på omvärlden till följd av de många arbetstimmar och den höga arbetsbelastningen (Koy et al., 2020). En annan stress i sjuksköterskans arbete var att exponeras för smitta på grund av brist i uppmärksamhet och koncentration (Koy et al.,

2020). De upplevde även en stress baserat på rädslan att sprida smitta till sina familjemedlemmar och vidare ut i samhället. Rädslan för att bli smittad av sina patienten var så stor att sjuksköterskorna beskrev hur de nästan gömde sig för dem (Gray et al., 2021).

Patientsäkerhet

En hög stressnivån och arbetsbelastningen resulterade i att sjuksköterskor inte kunde upprätthålla patientsäkerheten (Vinckx et al., 2018; Peñataro-Pintado et al., 2021; Van Bogaert et al., 2017; Koy et al., 2020). Begränsningar i resurser var en faktor som påverkade vårdens kvalitet och förhindrade en säker patientvård (Gray et al., 2021; Van Bogaert et al., 2017). Sjuksköterskorna behövde ha fokus på flertalet patienter samtidigt och var därmed rädda att begå misstag. De upplevde en känsla av att inte kunna upprätthålla en säker vård (Van Bogaert et al., 2017). Sjuksköterskor som arbetat länge uppgav att patientsäkerheten inte hade förbättrats trots många ansträngningar från sjukhuset på grund av den låga bemanningen och en allt tyngre patientbelastning (Vinckx et al., 2018). Sjuksköterskor beskrev en känsla av otrygghet och stress i svåra medicinska situationer då de upplevde att de inte hade tillräcklig kunskap. När sjuksköterskorna ställdes inför komplexa situationer såsom barnafödslar eller patienter med psykisk ohälsa krävdes kompetens som de upplevde sig sakna. Detta bidrog till en osäkerhet för både patient och sjuksköterska (Whiteing et al., 2021).

Stressen resulterade i att sjuksköterskorna kände en osäkerhet kring patientsäkerheten under hektiska dagar (Vinckx et al., 2018). Sjuksköterskorna beskrev även att stressen hindrade dem från att upptäcka kliniska symtom och behov hos patienterna (Vinckx et al., 2018; Van Bogaert et al., 2017). Sjuksköterskor beskrev vikten av att regelbundet följa upp och utvärdera patienters smärtskattning men att den arbetsrelaterade stressen begränsade detta, varpå smärtstillande administrerades regelbundet för att utesluta momentet (Van Bogaert et al., 2017). Sjuksköterskorna vittnade om att omvårdnadsuppgifter ofta uteblev till följd av stress. De ansåg att kommunikationsbrist till följd av den höga arbetsbelastningen sjuksköterskor emellan också kunde vara en orsak till att patientsäkerheten äventyrades (Koy et al., 2020). En del sjuksköterskor upplevde att deras arbetsuppgifter nedprioriterades jämfört med andra professioners. Vissa sjuksköterskeuppgifter kunde ibland uteslutas helt till följd av tidsbristen, vilket gav

en mindre säker patientvård (Peñataro-Pintado et al., 2021). Även patienterna uppmärksammade att sjuksköterskorna var stressade. Sjuksköterskorna vittnade om patienter som inte larmat trots timmar av smärtor på grund av att patienterna sett hur upptagna sjuksköterskorna var och tänkt att de säkert skulle komma så småningom, vilket sjuksköterskorna ansåg oacceptabelt (Vinckx et al., 2018).

Till följd av stressen förekom felmedicineringar bland sjuksköterskorna (Van Bogaert et al., 2017; Peñataro-Pintado et al., 2021; Koy et al., Vinckx et al., 2018). Den yrkesmässiga stressen kunde leda till biverkningar hos patienterna (Karimi et al., 2018). Enligt Peñataro-Pintado et al. (2021) berättade alla deltagare i studien att de någon gång bevittnat eller själva orsakat felmedicineringar (Peñataro-Pintado et al., 2021). Ibland visste de inte om patienterna fått rätt medicin då de inte hann kontrollera detta (Vinckx et al., 2018).

Trötthet var en annan aspekt som påverkade patientsäkerheten. Vid långa, stressiga arbetspass ökade risken för vårdskador i takt med sjuksköterskans trötthet. En sjuksköterska beskrev att patienter gavs fel medicin och att detta var något som uppmärksammades efteråt samt gav patienter biverkningar (Koy et al., 2020). Trots detta rapporterades få incidenter (Van Bogaert et al., 2017; Peñataro-Pintado et al., 2021). Vissa sjuksköterskor beskrev att detta berodde på att de inte kände till rapporteringssystemet (Peñataro-Pintado et al., 2021) medan andra skildrade hur fokus och tid lades på patienten vid säkerhetsincidenter och att det resulterade i att avvikelserapporter sällan skrevs (Van Bogaert et al., 2017). Sjuksköterskorna beskrev hur misstag och brister förklarades av stress och regelbundet sopades under mattan (Van Bogaert et al., 2017). Patienter utsattes även för risk i form av infektioner som kunde ha förhindrats om sjuksköterskorna använt en adekvat handhygien (Koy et al., 2020). Sjuksköterskorna ansåg att incidenter hade kunnat undvikas med en bättre arbetsmiljö där säkerhetsåtgärder vidtagits och att regelbunden utbildning krävdes för att upprätthålla en patientsäker vård. En god vård hade kunnat bevaras om stressnivån varit lägre där det hade funnits tid att lyssna på andra men även att bli lyssnad på (Peñataro-Pintado et al., 2020).

Sjuksköterskors upplevelse

Rubriken sjuksköterskors upplevelse innefattar underrubrikerna hälsoeffekter och otillfredsställelse.

Hälsoeffekter

Sjuksköterskor vittnade om att arbetsbelastning som genererade stress resulterade i effekter på deras hälsa (Van Bogaert et al., 2017; Koy et al., 2020). I en studie av Whiteing et al. (2021) rapporterade 70 procent av deltagarna att de regelbundet arbetade mer än sina ordinarie arbetstimmar. Stressorsakade utmattningar var inte ovanligt till följd av detta (Whiteing et al., 2021). I intervjuer med sjuksköterskechefer ansåg de sig förstå riskerna med långvarig och hög arbetsbelastning men de flesta trodde inte att utbrändhet enbart orsakades av arbetsrelaterade faktorer (Van Bogaert et al., 2017). Resultatet visade att sjuksköterskor upplevde en mental, fysisk och känslomässig utmattning till följd av stress. Detta påverkade deras motivation och inspiration i sin yrkesroll (Koy et al., 2020). Symtom som beskrevs var huvudvärk, trötthet, frustration, depressiva symtom och utbrändhet som ett resultat av stress. En del beskrev att det var ledsna och nedstämda under sitt arbete men att det även påverkade dem privat (Van Bogaert et al., 2017). Sömnbrist i kombination med de överdrivet långa sträckorna att gå och tunga förflyttningar av patienter tärde på sjuksköterskornas kroppar och försvårade omvårdnadsarbetet (Wingler & Keys, 2019). Många sjuksköterskor led av smärtor i knän, ben och nacke (Kunaviktikul et al., 2015).

Sjuksköterskorna skildrade hur stress under många arbetstimmar gav en trötthet som stundvis kunde leda till kognitiva nedsättningar (Wahlberg & Björkman, 2018). Upprepade larm från utrustning och oförmåga att bevara fokus på grund av stress var delar som spelade in i den kognitiva tröttheten. Även ett ständigt flöde av information och avbrott i arbetsuppgifter gav en sensorisk påverkan på sjuksköterskans arbete (Wingler & Keys, 2019). Detta skapade en rädsla kring att inte kunna prestera eller att göra felbedömningar (Wahlberg & Björkman, 2018).

Emotionell trötthet ansågs vara ett förekommande fenomen till följd av den arbetsrelaterade stressen. De vittnade om svårigheter att känna medkänsla efter en period av många arbetspass som påverkade deras empati i nära vårdssammanhang med patienten,

bland annat att ge mänsklig beröring (Wingler & Keys, 2019). I andra sammanhang kunde sjuksköterskor skildra hur de bevittnat när patienter dog i ensamhet utan mänsklig beröring och stressen de upplevde i de stunderna. Sjuksköterskorna beskrev hur den här formen av emotionell stress var mer utmanande än en fysisk och att allas mentala hälsa försattes i fara. De kunde känna sig känslomässigt sköra långt efter att incidenterna inträffat (Gray et al., 2021). Trötthet till följd av stress gjorde att sjuksköterskors humör påverkades, vilket genererade ett negativt beteende där de kunde snäsa åt varandra (Koy et al., 2020; Van Bogaert et al., 2017). Något som orsakar sjuksköterskors upplevda psykosociala trötthet beskrevs som kollegor med negativ inställning och energi (Wingler & Keys, 2019).

Otillfredsställelse

Sjuksköterskor beskrev hur deras vårdande arbete påverkades negativt av faktorer som stress, arbetsbelastning och utmattning (Terry et al., 2015; Vinckx et al., 2018). I dessa situationer åsidosattes sjukhusets mål om personcentrerad vård vilken lämnade sjuksköterskorna otillfredsställda i sitt arbete (Van Bogaert et al., 2017). Många sjuksköterskor menade att det ville vårda patienterna ur ett holistiskt perspektiv men att stress hindrade dem från detta. Till följd av detta upplevde sjuksköterskorna att de varken uppnådde sin egen tanke kring vårdstandard, patienternas förväntningar eller andra sjuksköterskors uppfattning (Vinckx et al., 2018). Stressen som uppkom till följd av den höga arbetsbelastningen resulterade i en känsla av misslyckande kring att ge god vård (Vinckx et al., 2018).

Sjuksköterskor beskrev skuld, plikt känslor och brist på motivation till följd av arbetsrelaterad stress (Gray et al., 2021). Sjuksköterskorna berättade om hur arbetet påverkade deras integritet, mående och etiska värderingar när de i arbetet ombads utföra eller undvika arbetsuppgifter som de ansåg vara moraliskt fel (Wingler & Keys, 2019). Flertalet sjuksköterskor vittnade om att ångest, stress och depression till följd av arbetet var så påtagligt att de gick i terapeutisk behandling hos psykolog för att klara av att hantera arbetssituationen (Terry et al., 2015). Sjuksköterskor beskrev känslan kring att ifrågasätta sitt karriärval på grund av förväntningar och bristen av stöd samt när omgivningen ständigt påpekade att det var ett eget val att utöva yrket (Gray et al., 2021). En annan aspekt som påverkade sjuksköterskan yrkesutövning och arbetsmoral var

avsaknad eller brist på självförtroende i stressade situationer. En sjuksköterska beskrev en rädsla för att uppröra eller göra patienter ledsna. Detta förekom främst vid vårdandet av patienter med psykisk ohälsa där sjuksköterskan upplevde en bristande kompetens. För att stärka självförtroendet i dessa situation önskade sjuksköterskorna utbildning inom området (Chou & Tseng, 2020).

Sjuksköterskorna beskrev att det inte fanns tid för djupgående samtal och att de aktivt valde att inte utforska patienternas känslor, medan andra uttryckligen berättade för patienterna att de fick hålla samtalet vid ett senare tillfälle. Vård gavs i all hast och de beskrev sin oro för patienternas behov. Sjuksköterskorna berättade om situationer där de känt att stressen var så stor att de medvetet undvek ögonkontakt med patienter för att inte fastna i en konversation de inte hade tid för (Vinckx et al., 2018). Sjuksköterskor beskrev att de patientgrupperna som genererade mest stress var de med palliativ vård eller de patienter som avled (Terry et al., 2015; Vinckx et al., 2018). Stressen medförde att sjuksköterskan upplevde en avsaknad av empati (Terry et al., 2015). Sjuksköterskorna berättar att de i dessa situationer inte hade tid att vara stöd för patienter och anhöriga. Vidare beskrev sjuksköterskorna att det som ansågs som humant i den vårdande situationen ofta glömdes bort för att stressen var för stor. Det gav en känsla om att vården som gavs inte var tillräcklig och stod i konflikt med deras etiska värderingar (Vinckx et al., 2018).

DISKUSSION

Resultatdiskussion

Stress bland sjuksköterskor

Resultatet av litteraturstudien visade att sjuksköterskors upplevelse av arbetsrelaterad stress påverkade dem fysiskt, psykiskt och emotionellt. Sjuksköterskor vittnade om att de inte kunde leva upp till sina egna eller patientens önskemål kring vårdstandard och lämnade sjuksköterskan med en känsla av att inte ge en god vård. Sveriges Kommuner och Regioner [SKR] (2018) beskriver att kontinuerligt utvecklingsarbete krävs för att upprätthålla en personcentrerad vård, både från ledning och medarbetare. Flera regioner beskriver att det inte finns tid för att utveckla kultur och arbetssätt inom organisationen. De uttryckte även behov av stöd för att kunna skapa ett personcentrerat förhållningssätt i

varje patientmöte (SKR, 2018). I litteraturstudiens resultat skildrade sjuksköterskor en omvårdnad där personcentrering åsidosattes till följd av hög stress. I en undersökning av Bachan et al. (2022) angav 70 procent av tillfrågade sjuksköterskor att de kände sig undervärderade, vilket var den största anledningen till att lämna arbetet. I litteraturstudiens resultat framkom att sjuksköterskor upplevde att det tog omvärlden en hel pandemi för att uppskatta sjuksköterskor och deras arbete.

Resultatet visade att sjuksköterskor hade en bristande motivation till yrket baserat på stress som resulterade i bristfällig vård. Enligt Statistikmyndigheten [SCB] (2017) valde en av tio sjuksköterskor att byta bransch och inte längre arbeta inom vård och omsorg. Drygt hälften av sjuksköterskorna angav att arbetsvillkoren, den arbetsrelaterade stressen och arbetsbelastningen var anledningar till att de lämnade yrket. Att arbeta mer personcentrerat beskrevs av Van Diepen (2021) ge en positiv påverkan på sjuksköterskors arbetsmiljö genom en mindre upplevd samvetsstress samt att en större andel av sjuksköterskorna valde att arbeta kvar på arbetsplatsen.

Resultatet i litteraturstudien visade att sjuksköterskor upplevde att de inte alltid kunde ge en patientsäker vård, ofta till följd av brist på resurser. Enligt en rapport från SCB (2017) menade sjuksköterskor att utbildningsnivån, ansvaret för patientsäkerheten och arbetsbelastningen i förhållande till lönen inte var värt besväret. Ungefär 55 procent av sjuksköterskorna ansåg att lönen var en bidragande faktor till att de lämnade yrket. Att ha en rimlig arbetsbelastning och en högre lön var faktorer som spelade in för att sjuksköterskor skulle kunna tänka sig återgå till yrket (SCB, 2017). Enligt Bachan et al. (2022) planerade eller övervägde 57 procent av tillfrågade sjuksköterskor i England att lämna sitt arbete. De vanligaste orsakerna till detta var att de kände sig undervärderade, pressade, underbemannade och underbetalda. En minskad budget till hälso- och sjukvården bedöms kunna göra sjuksköterskeyrket mindre attraktivt vilket i sin tur kommer att medföra färre anställda, en ökad arbetsbelastning och därmed en högre arbetsrelaterad stress.

Hälsoeffekter

Litteraturstudiens resultat visade att sjuksköterskor upplevde utmattning till följd av hög arbetsbörda och stress. Den arbetsrelaterade stressen visade hade effekt på

sjuksköterskans egen hälsa och en del beskrev att detta även påverkade dem utanför arbetet. Enligt Bachan et al. (2022) kände sig 75 procent av tillfrågade sjuksköterskor stressade i Oman. I USA angav 56 procent en oacceptabel arbetsbelastning. Sjuksköterskor beskrev hur de önskade andhämtning mellan arbetspassen eller kortare arbetsdagar för att återfå sin ork och lust (Pennbrant & Dåderman, 2021).

Sedoughi et al. (2016) beskrev hur sjuksköterskor ägnade mer tid åt arbete än familj men att de samtidigt kände en större tillfredsställelse kring sitt familjeliv än arbetet. Detta påvisade obalans mellan tid och tillfredsställelse, vilket även sågs minska sjuksköterskornas livskvalitet. Även Pennbrant och Dåderman (2021) menar att arbetslivet påverkar familjelivet negativt. Sjuksköterskors stressfulla arbete gav kraftlöshet, vilket resulterade i att de inte orkade med vardagen eller att umgås med sina barn som de önskade (Pennbrant & Dåderman, 2021). I en studie av Akbar et al. (2017) beskrev sjuksköterskor hur de kände att stressen följde dem efter jobbet och att det gav konsekvenser hemma. De skildrade att de stängde dörren om sig och inte ville prata med någon. I England uppgav 60 procent av tillfrågade sjuksköterskor att de kände sig utmattade (Bachan et al., 2022).

I resultatet framkom det att sjuksköterskor upplevde stress och hjälplöshet när teamarbetet inte fungerade som önskat. Sjuksköterskor kunde även känna en hierarkisk atmosfär och inte alltid hörda. Enligt en studie av Park et al. (2018) upplevde medverkande hierarkier på arbetsplatsen, både sjuksköterskor emellan men även mellan läkare och sjuksköterskor. Sjuksköterskor med längre arbetslivserfarenhet tenderade att kontrollera de nyare sjuksköterskorna. Läkare ansåg att en flexibel och ömsesidig kommunikation kring patientvården påverkade arbetsmiljön (Park et al., 2018). Enligt Bachan et al. (2022) hade drygt 72 procent sjuksköterskor i Korea blivit tvingade att byta arbetspass och avdelning. I resultatet av litteraturstudien framkom det att sjuksköterskor arbetade över sina arbetstimmar. Detta vittnade även sjuksköterskor i England om, där 74 procent arbetade övertid minst en gång i veckan.

Flertalet sjuksköterskor i resultatet angav att de var stressade när de upplevde brist på kunskap, exempelvis när de vårdade i komplexa situationer såsom barnafödslar och patienter med psykiska besvär. De önskade kompetensutveckling inom flertalet områden.

I Sverige omfattar sjuksköterskeprogrammet 180 högskolepoäng, vilket vanligtvis är fördelat på tre års utbildning (Universitets- och högskolerådet, 2022). Enligt WHO (2020) rapporterar 91 procent av världens länder att de har en standard för innehåll och längd i sjuksköterskeutbildningen. Dock finns det fortfarande stora variationer gällande kvalitet på utbildningen över världen (WHO, 2020). Enligt en jämförelse mellan olika länders utformning av sjuksköterskeprogram framkom det att humanistiska ämnen, såsom holistiskt och personcentrerat förhållningssätt, studerades mindre i Kina än i andra länder (Deng, 2015).

Metoddiskussion

Litteraturstudien genomfördes enligt Polit och Becks (2016) niostegsmodell, vilket ansågs som en adekvat modell att använda för ändamålet. Friberg (2022) menar att användandet av fler databaser ger en litteraturstudie större trovärdighet. Databaserna CINAHL och PubMed användes och det ansågs relevant då dessa publicerar omvårdnadsrelaterad forskning. Artiklarna som valdes till litteraturstudien var publicerade mellan år 2015 och år 2022, vilken ansågs vara en styrka då studierna nyligen genomförts. De artiklar som ej var skrivna på engelska eller tillgängliga online uteslöts. Alla artiklar som inkluderades förde ett etiskt resonemang. Bland sökträffarna förekom studier där deltagarna gavs presentkort efter sitt medverkande, dessa artiklar uteslöts då det inte var möjligt att utläsa deltagarnas uppsåt vilket gav en minskad trovärdighet.

Sökningarna begränsades inte till någon specifik del av vården, vilket gav en bred bild och påvisade omfattningen av problematiken som litteraturstudien undersökte.

Kvalitetsgranskningen av studierna genomfördes med hjälp av Nilsson (2017) granskningsmall. Vid granskning poängsattes studierna separat för att sedan jämföra poäng och diskutera eventuella skillnader samt uppfattningar. Samtliga studier som valdes ut var av medelhög till hög kvalitet. En annan del som ansågs ge litteraturstudiens resultat trovärdighet var att studierna hade en stor spridning och var utförda i många olika länder, vilket gav en övergripande bild. Resultatet i de olika studierna var ofta likvärdigt och gick att relatera till varandra, vilket även ökade trovärdigheten i det samlade resultatet. En styrka för att nå fram till ett trovärdigt resultat var att artiklarna lästes noggrant enskilt, de viktigaste fynden färgkodades och sedan sammanställdes dessa till teman samt subteman

gemensamt. Detta utfördes i ett gemensamt digitalt dokument vilket gav delaktighet och insyn i arbetsprocessen.

Ämnes- och fritextord som användes under den inledande fasen av arbetsprocessen gav artiklar som ansågs relevanta i sammanhanget, vilket resulterade i att sökningar innehållande ”upplevelser” inte utfördes. Det kan ses som en svaghet i litteraturstudien då det var ett av nyckelorden i litteraturstudiens syfte.

Slutsats

Från hälso- och sjukvården kommer flest anmälningar gällande arbetsskador till följd av arbetsrelaterad stress. Sjuksköterskan är omvårdnadsansvarig och dennes arbetsmiljö kan komma att påverka patienten. Resultatet i litteraturstudien visade att sjuksköterskors arbete och hälsa påverkas av arbetsrelaterade stress. Hög arbetsbelastning påverkade arbetet till den utsträckning att patientsäker vård ej kan upprätthållas och patienter riskerade att drabbas av vårdskada. För att kunna bedriva en säker vård krävs en arbetsbelastning som är anpassad efter tillgängliga resurser. Sjuksköterskor är i behov av stöd i sitt arbete för att kunna ge personcentrerad och patientsäker vård. För att ge sjuksköterskor förutsättningar att utföra ett bra arbete bör en större förståelse kring hur stress påverkar individen uppmärksammas.

Klinisk betydelse

Resultatet i litteraturstudien visade att sjuksköterskor upplever negativa hälsoeffekter av arbetsrelaterad stress. För att utforska utbredningen av detta fenomen skulle arbetsgivare dra nytta av att undersöka hur personal mår, detta skulle kunna genomföras med hjälp av enkäter eller samtal. I litteraturstudien framkom även att sjuksköterskor arbetar långa pass, övertid, avstår raster och måltider samt inte finner ro för återhämtning. Det är arbetsmiljöfrågor som bör uppmärksammas på arbetsplatsen men även kring sjuksköterskeprofessionen generellt för att kunna tillgodose sjuksköterskans hälsa och livskvalitet.

Vidare forskning

Denna litteraturstudie synliggör och kartlägger sjuksköterskans upplevelse av arbetsrelaterad stress, vilket är ett viktigt område för fortsatta förbättringsarbeten. Vidare

forskning bör utforska vilka arbetsmiljöfaktorer som gör att sjuksköterskan upplever minskad stress. Implementering av arbetsmodeller som minskar stress bör sedan införas och därefter utvärderas för att se hur den arbetsrelaterade stressen påverkas.

REFERENSER

* Artiklar som använts i resultatet

Aiken, L. H., Sloane, D. M., Bruyneel, L., Van Den Heede, K., Griffiths, P., Busse, R., Diomidous, M., Kinnunen, J., Kózka, M., Lesaffre, E., McHugh, M. D., Moreno-Casbas, M. T., Rafferty, A M., Schwendimann, R., Scott, A., Tishelman, C., van Achterberg, T., & Sermeus, W. (2014). Nurse staffing and education and hospital mortality in nine European countries: A retrospective observational study. *The Lancet*, 383(9931), 1824–1830. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(13\)62631-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(13)62631-8)

Akbar, R.E., Elahi, N., Mohammadi, E., & Khoshknab, M.F. (2017). How Do the Nurses Cope with Job Stress? A Study with Grounded Theory Approach. *Journal of Caring Sciences*, 6(3), 199-211. doi:10.15171/jcs.2017.020

Andersson, A., Cronebäck, L., Sundqvist, G., & Westlund, A. (2020). *Patientsäkerhet och arbetsmiljö*. Skr.se.

<https://skr.se/download/18.5627773817e39e979ef386d8/1642164199406/5518.pdf>

Arbetsmiljölagen (SFS 1977:1160). Arbetsmarknadsdepartementet

ARM. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arbetsmiljolag-19771160_sfs-1977-1160

Arbetsmiljöverket. (2017). *Stress och arbetsbelastning*. av.se

<https://www.av.se/globalassets/filer/statistik/arbetsmiljostatistik-stress-och-hog-arbetsbelastning-faktablad-2017-02.pdf>

Arbetsmiljöverket. (24 oktober 2018). *Huvudsakliga risker inom hälso- och sjukvården*. av.se

<https://www.av.se/halsa-och-sakerhet/halso--och-sjukvard/huvudsakliga-risker-inom-halso--och-sjukvarden/>

Arbetsmiljöverket. (5 december 2022). *Arbeta med arbetsmiljön*.

<https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/arbeta-med-arbetsmiljon/>

Bachan, J., Catton, H., & Shaffer, F.A. (januari 2022). *Sustain and Retain in 2022 and Beyond*. icn.ch <https://www.icn.ch/system/files/2022-01/Sustain%20and%20Retain%20in%202022%20and%20Beyond-%20The%20global%20nursing%20workforce%20and%20the%20COVID-19%20pandemic.pdf>

*Chou, H-J., & Tseng, K-Y. (2020). The Experience of Emergency Nurses Caring for Patients with Mental Illness: A Qualitative Study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17, Artikel 8540. doi:10.3390/ijerph17228540

Deng, F-F. (2015). Comparison of nursing education among different countries. *Chinese Nursing Research*, 2(4), 96-98. <https://doi.org/10.1016/j.cnre.2015.11.001>

Dimova, R., Stoyanova, R., & Doykov, I. (2018). Mixed-methods study of reported clinical cases of undesirable events, medical errors, and near misses in health care. *Journal Evaluation in Clinical Practice*, 24(4), 752–757. <https://doi.org/10.1111/jep.12970>

Ezenwaji, O. I., Eseadi, C., Okide, C., Nwosu, N. C., Ugwoke, S. C., Ololo, K. O., Oforka, T. O., & Oboegbulem, A. (2019). Work-related stress, burnout, and related sociodemographic factors among nurses. *Medicine*, 98(3), Artikel e13889. <https://doi.org/10.1097/MD.00000000000013889>

Friberg, F. (2022). Att göra en integrerande sammanställning av kvalitativ forskning – inspirerad av metasyntes. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats* (4 uppl., s. 169–184). Studentlitteratur.

*Gray, K., Dorney, P., Hoffman, L., & Crawford, A. (2021). Nurses' pandemic lives: A mixed-methods study of experiences during COVID-19. *Applied Nursing Research*, 60, Artikel 151437. <https://doi.org/10.1016/j.apnr.2021.151437>

Hälso- och sjukvårdslag (SFS 2017:30). Socialdepartementet. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso-och-sjukvardslag-201730_sfs-2017-30

International Council of Nurses. (2021). *ICN:s etiska kod för sjuksköterskor*. Swenurse.se. <https://swenurse.se/download/18.7104a0bd1817fce0092f0132/1656659417909/A4%20ICN%20Etiska%20kod%20enkelsidor.pdf>

*Karimi, A., Adel-Mehraban, M., & Moeini, M. (2018). Occupational Stressors in Nurses and Nursing Adverse Events. *Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research*, 23(3), 230–234. doi:10.4103/ijnmr.IJNMR_253_15

Karlson, W. B., & Ericson, T. (2020). Vård vid ateroskleros, hyperlipidemi, fetma och hypertoni. I T. Ericson & M. Lind (Red.), *Medicinska sjukdomar* (5 uppl., s. 15–58). Studentlitteratur.

Karolinska Institutet. (25 oktober 2022). *Systematisk litteraturöversikt som examensarbete*. <https://kib.ki.se/soka-vardera/systematiska-oversikter/systematisk-litteraturoversikt-som-examensarbete>

*Koy, V., Yunibhand, J., & Turale, S. (2020). “It is really so exhausting”: Exploring intensive care nurses’ perceptions of 24-hour long shifts. *Journal of Clinical Nursing*, 29, 3506–3515. doi:10.1111/jocn.15389

*Kunaviktikul, W., Wichaikhum, O., Nantsupawat, A., Nantsupawat, R., Chontawan, R., Klunklin, A., Roongruaangsri, S., Nantachaipan, P., Supamanee, T., Chitpakdee, B., Akkadechanunt, T., & Sirakamon, S. (2015). Nurses’ extended work hours: Patient, nurse and organizational outcomes. *International Nursing Review*, 62, 386-393. doi:10.1111/inr.12195

McCance, T., & McCormack, B. (2019). Personcentrerad omvårdnad. I J. Leksell & M. Lepp (Red.), *Sjuksköterskans kärnkompetenser* (2 uppl., s. 76–88). Liber.

Nilsson, U. (2017). *Granskningsmall för kvalitativa studier*. Institutionen för Hälsovetenskaper, Örebro Universitet.

Park, K-O., Park, S-H., & Yu, M. (2018). Physicians' Experience of Communication with Nurses related to Patient Safety: A Phenomenological Study Using the Colaizzi Method. *Asian Nursing Research*, 12(3), 166-174. <https://doi.org/10.1016/j.anr.2018.06.002>

Patientlag (SFS 2014:821). Socialdepartementet. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821_sfs-2014-821

Patientsäkerhetslag (SFS 2010:659). Socialdepartementet. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659

*Peñataro-Pintado, E., Rodríguez, E., Castillo, J., Martín-Ferrerres, M. L., De Juan, M.A., & Díaz Agea, J. L. (2021). Perioperative nurses' experiences in relation to surgical patient safety: A qualitative study. *Nursing Inquiry*, 28. Artikel 12390. <https://doi.org/10.1111/nin.12390>

Pennbrant, S., & Dåderman, A. (2021). Job demands, work engagement and job turnover intentions among registered nurses: Explained by work-family private life inference. *Work*, 68, 1157-1169. doi:10.3233/WOR-213445

Polit, D. F., & Beck, C. T. (2016). *Nursing research: generation and assessing evidence for nursing practice* (10 uppl.). Wolters Kluwer.

Regeringskansliet. (u.å.-a). *Agenda 2030 / Mål 8 / Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt*. <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/agenda-2030-mal-8-anstandiga-arbetsvillkor-och-ekonomisk-tillvaxt/>

Regeringskansliet. (u.å.-b). *Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling*. Regeringen.se <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>

Sedoughi, Z., Sadeghi, M., Shahraki, S. K., Anari, S. H. S., & Amiresmaili, M. (2016). The relation of work, family, and life quality of nurses working at teaching hospitals of Kerman-Iran. *Bali Medical Journal*, 5(1), 110-115. doi:10.15562/bmj.v5i1.280

Smeds Alenius, L., Tishelman, C., Runesdotter, S., & Lindqvist, R. (2013). Staffing and resource adequacy strongly related to RNs' assesment of patient safety: a national study of RNs working in acute-care hospitals in Sweden. *BMJ Qual Saf*, 2014(23), 242-249. doi:10.1136/bmjqs-2012-001734

Smythe, A., Jenkins, C., Galant-Miecznikowska, M., Bentham, P., & Oyebode, J. (2017). A qualitative study investigating training requirements of nurses working with people with dementia in nursing homes. *Nurse Education Today*, 50, 119-123. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2016.12.015>

Socialstyrelsen. (september 2021). *Agera för säker vård*. <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-1-6564.pdf>

Statistikmyndigheten. (2017). *Sjuksköterskor utanför yrket*. https://www.scb.se/contentassets/a5ea39c65d9b49748834329da112581f/uf0549_2016a01_br_a40br1703.pdf

Statistikmyndigheten. (27 december 2022). *Sveriges befolkning*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/sveriges-befolkning/>

Sveriges Kommuner och Regioner (7 maj 2018). *Personcenterad vård i Sverige*. <https://skr.se/download/18.5627773817e39e979ef3837a/1642162020005/7585-631-5.pdf>

Sveriges Kommuner och Regioner (1 juni 2022). *Fakta om vårdplatser*. https://skr.se/download/18.4ae61fbe1817ffa40206c0f0/1656659839276/Fakta-om-vardplatser_SKR.pdf

Sveriges Riksdag. (20 december 2010). *Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg m.m.* riksdagen.se. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/utgiftsomrade-9-halsovard-sjukvard-och-social_GY01SoU1

Sveriges Riksdag. (16 december 2021). *Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.* riksdagen.se https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/utgiftsomrade-9-halsovard-sjukvard-och-social_H901SoU1

Sveriges Riksdag. (2022). *Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.* riksdagen.se. <https://data.riksdagen.se/fil/C24CE69C-6928-40A5-A445-7BCC054BB5CD>

Sykepleiernes Samarbeid i Norden. (2003). *Etiske retningslinjer for omvårdnadsforskning i Norden.* https://dsr.dk/sites/default/files/479/ssns_etiske_retningslinjer_0.pdf

*Terry, D., Le, Q., Nguyen, U., & Hoang, H. (2015). Workplace health and safety issues among community nurses: a study regarding the impact on providing care to rural consumers. *BMJ Open*, 5. doi:10.1136/bmjopen-2015-008306

Universitets- och högskolerådet. (28 december 2022). *Examina på grundnivå.* uhr.se <https://www.uhr.se/studier-och-antagning/tilltrade-till-hogskolan/Examina-pa-universitet-och-hogskola/Examina-pa-grundniva/>

*Van Bogaert, P., Peremans, L., Van Heusden, D., Verspuy, M., Kureckova, V., Van de Cruys, Z., & Franck, E. (2017). Predictors of burnout, work engagement and nurse reported job outcomes and quality of care: a mixed method study. *BMC Nursing*, 16(5). doi:10.1186/s12912-016-0200-4

Van Diepen. C., Fors, A., Ekman, I., Bertilsson, M., & Hensing, G. (2021). Associations between person-centred care and job strain, stress of conscience, and intent to leave among hospital personnel. *Journal of Clinical Nursing*, 31, 612–622. doi: 10.1111/jocn.15919

*Vinckx, M-A., Bossuyt, I., & Dierckx de Casterlé, B. (2018). Understanding the complexity of working under time pressure in oncology nursing: A grounded theory study. *International Journal of Nursing Studies*, 87, 60–68.
<https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2018.07.010>

*Wahlberg, A C., & Björkman, A. (2018). Expert in nursing care but sometimes disrespected - Telenurses' reflections on their work environment and nursing care. *Journal of Clinical Nursing*, 27, 4203–4211. doi: 10.1111/jocn.14622

* Whiteing, N., Rossi, D.M., & Barr, J. (2021) The practice of rural and remote nurses in Australia: A case study. *Journal of Clinical Nursing*, 31, 1502–1518. doi: 10.1111/jocn.16002

*Wingler, D., & Keys, Y. (2019). Understanding the impact of the physical health care environment on nurse fatigue. *Journal of Nursing Management*, 27(8) 1712–1721.
doi:10.1111/jonm.12862

World Health Organization. (6 april 2020). *State of world's nursing 2020: investing in education, jobs and leadership*. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240003279>

World Health Organization. (19 oktober 2022). *Occupational health: Stress at the Workplace*. <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/occupational-health-stress-at-the-workplace>

World Health Organization. (u.å.) *Our values – our DNA*.
<https://www.who.int/about/who-we-are/our-values>

World Medical Association. (6 september 2022). *WMA Declaration of Helsinki – ethical principles for medical research involving human subjects*. <https://www.wma.net/policies-post/wma-declaration-of-helsinki-ethical-principles-for-medical-research-involving-human-subjects/>

Ödegård, S. (2019). Patientsäkerhet. I J. Leksell & M. Lepp (Red.), *Sjuksköterskans kärnkompetenser* (2 uppl., s. 244–288). Liber.

BILAGA A

Matris över inkluderade artiklar

Författare År Land	Titel	Syfte	Metod	Deltagare	Resultat	Kvalitet
Chou, H-J., & Tseng, K-Y. 2020 Taiwan	The Experience of Emergency Nurses Caring for Patients with Mental Illness: A Qualitative Study	The purpose of this study was to explore the experience of emergency department nurses in caring for patients with mental illness	Design: Kvalitativ Urval: Sjuksköterskor arbetandes på akutmottagning Datainsamling: Semi-strukturerade intervjuer Dataanalys: Tematisk innehållsanalys	n=17 sjuksköterskor	De teman som beskrev sjuksköterskans erfarenheter av att vårda patienter med psykisk ohälsa var: (1) Mindset; (2) Den psykiatriska vårdens situation: Våld, isolering och hjälplöshet, brist på terapeutisk kommunikationsförmåga; (3) Inverkan av öppna utrymmen: otillräcklig säkerhet och integritet; och (4) Psykiatrisk omvårdnads utbildningsbehov: förbättra kognition hos psykiatriska patienter och förändra negativt tänkande	Hög
Gray, K., Dorney, P., Hoffman, L., & Crawford, A. 2021	Nurses' pandemic lives: A mixed-methods study of experiences during COVID-19	This study aimed to document nurses' immediate reactions, major stressors, effective	Design: Mixad metod, tvärsnittsdesign Urval: Sjuksköterskor Datainsamling: Online-undersökning	n= 110 sjuksköterskor	De svarandes omedelbara reaktioner var nervositet; de största stressfaktorerna var osäkerhet, att smitta familjen och brist på skyddsutrustning. Effektiva åtgärder för att minska	Hög

Författare År Land	Titel	Syfte	Metod	Deltagare	Resultat	Kvalitet
USA		measures to reduce stress, coping strategies, and motivators as they provided care during COVID-19	Dataanalys: Tematisk innehållsanalys		stress var ekonomiska incitament och psykisk hälsa. De mest använda copingstrategierna var att begränsa nyheter om viruset, prata med familj och vänner. Motivatorer för att delta i framtida vård inkluderade att ha adekvat skyddsutrustning och plikt känsla.	
Karimi, A., Adel-Mehraban, M., & Moeini, M. 2018 Iran	Occupational Stressors in Nurses and Nursing Adverse Events	The study aimed to determine the relationship between nursing AEs and occupational stress	Design: Kvantitativ Urval: Sjuksköterskor Datainsamling: Frågeformulär Dataanalys: Beskrivande och analytisk statistik	n=209 sjuksköterskor	Av de fyra faktorer som påverkar arbetsstress hos sjuksköterskor var det administrativa faktorer som hade störst inverkan; därefter följt av miljöfaktorer och interpersonella faktorer. Det fanns en signifikant korrelation mellan den totala medelpoängen för arbetsstress och vårdskador	Medel
Koy, V., Yunibhand, J., & Turale, S. 2020	“It is really so exhausting”: Exploring intensive care nurses’ perceptions of	To explore the perceptions and experiences of ICU nurses in Cambodia regarding their 24-hour work	Design: Kvalitativ Urval: Sjuksköterskor arbetande på intensivvårdsavdelning Datainsamling: Fokusgrupper	n=30 sjuksköterskor	Sjuksköterskornas perspektiv avslöjade betydande och oacceptabla effekter av att arbeta skift på 25 timmar. De upplevde arbetsförhållandena	Hög

Författare År Land	Titel	Syfte	Metod	Deltagare	Resultat	Kvalitet
Kambodja	24-hour long shifts		Dataanalys: Tematisk innehållsanalys		utmattande och att det äventyrade säkerheten.	
Kunaviktikul, W., Wichaikhum, O., Nantsupawat, A., Nantsupawat, R., Chontawan, R., Klunklin, A., Roongruaangsri, S., Nantachaipan, P., Supamane, T., Chitpakdee, B., Akkadechanunt, T., & Sirakamon, S. 2015 Thailand	Nurses' extended work hours: Patient, nurse and organizational outcomes	To examine nurses' extended work hours (working more than 40 h per week) and its relationship to patient, nurse and organizational outcomes.	Design: Kvantitativ Urval: Sjuksköterskor Datainsamling: Frågeformulär Dataanalys: Beskrivande statistik	n=1524 sjuksköterskor	Den utökade arbetstiden resulterade i patientidentifieringsfel, trycksår, kommunikationsfel och patientklagomål. Sjuksköterskorna upplevde resultat av emotionell utmattning och depersonalisering. Vidare fann vi ett negativt samband mellan förlängd arbetstid och arbetstillfredsställelse som helhet, avsikt att stanna och organisatorisk produktivitet.	Medel
Peñataro-Pintado, E., Rodríguez, E., Castillo, J., Martín-Ferrerres, M. L., De Juan, M.A., & Díaz Agea, J. L.	Perioperative nurses' experiences in relation to surgical patient safety: A qualitative study.	The aim of this study was to explore the views and experiences of perioperative nurses regarding the factors that impact surgical patient safety	Design: Kvalitativ Urval: Sjuksköterskor Datainsamling: Fokusgrupper Dataanalys: Tematisk innehållsanalys	n=50	Några av nyckelfaktorerna som påverkade sjuksköterskors förmåga att fullgöra sina uppgifter och säkerställa patientsäkerheten var stressen i samband med att arbeta i operationssalen,	Hög

Författare År Land	Titel	Syfte	Metod	Deltagare	Resultat	Kvalitet
2021 Spanien					tidspress och ineffektiv kommunikation i det multidisciplinära teamet.	
Terry, D., Le, Q., Nguyen, U., & Hoang, H. 2015 Australien	Workplace health and safety issues among community nurses: a study regarding the impact on providing care to rural consumers	The objective of the study was to investigate the types of workplace health and safety issues rural community nurses encounter	Design: Kvalitativ Urval: Sjuksköterskor Datainsamling: Semistrukturerade intervjuer Dataanalys: Tematisk innehållsanalys	n=15	Resultatet identifierade ett antal hälso- och säkerhetsutmaningar på arbetsplatsen och var centrerade på den geografiska, fysiska och organisatoriska miljö som sjuksköterskor arbetar i. Hälso- och säkerhetsutmaningar inkluderade att köra stora avstånd, vilket ledde till isolerat arbete utan adekvat kommunikation.	Hög
Van Bogaert, P., Peremans, L., Van Heusden, D., Verspuy, M., Kureckova, V., Van de Cruys, Z., & Franck, E. 2017 Belgien	Predictors of burnout, work engagement and nurse reported job outcomes and quality of care: a mixed method study	The aims of this study were to retest and confirm associations between practice environment, work characteristics as predictors of burnout, engagement, and quality of care	Design: Mixad metod, sekventiell studie Urval: Sjuksköterskor Datainsamling: Semistrukturerade intervjuer Dataanalys: Tematisk innehållsanalys	n=751 sjuksköterskor i den kvantitativa delen. 19 i den kvalitativa delen.	Resultatet visade teman som organisering av den dagliga praktiken och arbetsförhållanden; tvärvetenskapligt samarbete, kommunikation och lagarbete; personal sjuksköterska personliga egenskaper och kompetenser; patientcentrering, kvalitet och patientsäkerhet.	Hög

Författare År Land	Titel	Syfte	Metod	Deltagare	Resultat	Kvalitet
Vinckx, M-A., Bossuyt, I., & Dierckx de Casterlé, B. 2018 Belgien	Understanding the complexity of working under time pressure in oncology nursing: A grounded theory study.	The aim of this study were to report qualitative research grounded in oncology nurses' experiences with time pressure, its perceived impact on nursing care and the ways in which they deal with it.	Design: Kvalitativ Urval: Sjuksköterskor arbetande inom onkologi Datainsamling: Semistrukturerade intervjuer Dataanalys: Tematisk innehållsanalys	n=14 sjuksköterskor	Sjuksköterskorna beskrev tidspress som en delad men ändå nyanserad verklighet och en betydande barriär för att ge god omvårdnad. De illustrerade hur tidspress särskilt påverkade de interaktionella aspekterna av vården. Underliggande personliga, kulturella och kontextrelaterade faktorer spelade en nyckelroll i sjuksköterskors individuella upplevelser av tidspress.	Hög
Wahlberg, A C., & Björkman, A. 2018 Sverige	Expert in nursing care but sometimes disrespected— Telenurses' reflections on their work environment and nursing care	To describe telenurses' reflections on their work environment and how it impacts on their nursing care.	Design: Kvalitativ Urval: Sjuksköterskor arbetande med telefonrådgivning Datainsamling: Intervjuer Dataanalys: Tematisk innehållsanalys	n=24 sjuksköterskor	Sjuksköterskorna rapporterade att deras arbetsmiljö stödde deras arbete som vårdexperter i vissa avseenden, men också hindrade dem. Uppskattning och respekt påverkade arbetsmiljön positivt och bidrog till arbetsglädje. Ibland upplevde de att de inte fick respekt. Att få stöd från kollegor verkade ovärderligt för att hjälpa dem att känna sig som och vara en omvårdnadsexpert.	Hög

Författare År Land	Titel	Syfte	Metod	Deltagare	Resultat	Kvalitet
Whiteing, N., Rossi, D.M., & Barr, J. 2021 Australien	The practice of rural and remote nurses in Australia: A case study	The aim of the study were to delineate contemporary practice of registered nurses working in rural and remote areas of Australia.	Design: Mixad metod Urval: Sjuksköterskor Datainsamling: Frågeformulär och intervjuer Dataanalys: Tematisk innehållsanalys	n= 75 i den kvantitativa delen. 20 i den kvalitativa delen.	Efter triangulering av data från varje fas av studien, är de viktigaste teman som rapporterats "en kombination av förberedelser för landsbygds- och distansarbete"; "hållas ansvarig"; "ensam, med eller utan någon"; och "spiralerande välbefinnande".	Hög
Wingler, D., & Keys, Y. 2019 USA	Understanding the impact of the physical health care environment on nurse fatigue	The purpose of this study was to investigate factors in the physical health care environment contributing to nurse fatigue.	Design: Kvalitativ Urval: Sjuksköterskor Datainsamling: Fokusgrupper Dataanalys: Tematisk innehållsanalys	n=11 sjuksköterskor	Effekterna av trötthet visade sig ha implikationer på individnivå, både sköterska och patient, organisationsnivå och professionen i stort. Trötthetseffekter visade sig vara kumulativa.	Hög